

Főszerkesztő
és ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HÍRLAP

A tímeştefontali tör-
vénysek bej. sz. 83.
(Dob. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Finn cáfolat

Nem indult még békeküldöttség Moszkvába

Tanner szerint indokolt a finn kormány várakozása, mert remény van enyhébb feltételek kivívására
Stettinius nem tud bolgár béketapogatózásokról — Pavelics hosszasan tanácskozott a német főhadiszálláson járt horvát kormányférfiakkal

Ujabb hírek a Törökországba irányuló angol-amerikai hadianyagszállítás felfüggesztéséről

Finnországot békekötésre, — Törökországot hadibájlásra ösztökélik a szövetségesek. Mind a két kérdés azonban szokatlanul kemény diónak bizonyul. Eddig Helsinkinek is, Ankarának is sikerült — a „várakozás taktikájával” — elodáztatni a döntést. Haboznak a finnek, haboznak a törökök is, ami — tekintve a kis államok jövőjét illetően megmutatkozott különbséget az angolszász és a szovjet felfogás között — egyáltalán nem meglepő.

Finnország

A finn külügyminisztérium szóvivője tegnap a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a helsinki kormány „alapos megfontolás tárgyává teszi a szovjet fegyverszüneti feltételeket”. A finn szociáldemokraták egyik vezetője hangoztatja, hogy a kormány mindent el akar kövegni, hogy megállapodásra jusson a fegyverszünetet illetően, de ne várják tőle, hogy „öngyilkosságra” vállalon kötelezettséget. Csak biztosított, becsületes béke szavatolása készíti a finnországi hadiállást a fegyverszünet megkötésére.

A Helsinkiben működő semleges lapudósítók szerint legsúlyosabbnak a fegyverszüneti feltételek első pontját tartják: a finn területen állomásozó német csapatok és a finn vizeken lévő német hajók internálását. A stockholmi angolszász lapudósítók viszont arra figyelmeztetnek, hogy minél tovább halogattja Helsinki a döntést, annál jobb időt ad Dietl tábornok csapatainak arra, hogy északi-Finnországban védőállásokat építsenek ki és erősebben megvéssék lábukat a finn földön.

A londoni sajtó élesen bírálja Tanner pénzügyminiszter magatartását. A Daily Telegraph szerint Tanner, a háttérben állva ugyan, de továbbra is a mellett kell hangulatot, hogy a finn kormány tartson ki várakozó politikájában, mert mód van rá, hogy a fegyverszüneti feltételek módosítását, enyhítését kivívja. Tannernek az a kísérlete újabb nyomorúságot, vagy talán megsemmisülést zúdítana Finnországra, — véli a Daily Telegraph hangadója. Altlában a többi angolszász lap is a késedelmeskedés veszélyeit igyekszik sötét színekkel felrajzolni.

Törökország

Törökország magatartásában az angolszász szövetségesek irányában jelentős változás mutatkozik — táviratozza az United Press ankarai tudósítója. — A hadibájlással szemben az ellenállás sokkal merevebb és hangsúlyosabb, mint bármikor eddig volt.

A török magatartás megmerevedésére — ha hinni lehet a jelentéseknek — az angol és amerikai kormány a hadianyagszállítások felfüggesztésével szándékozik válaszolni. Legalább is erre mutatnak azok a londoni és washingtoni jelentések, amelyek szerint az angolszász szövetségesek felülvizsgálják a kölcsön- és

Stockholmból jelentik

A washingtoni finn követség szóvivője tegnap megcáfolta azt a jelentést, amely szerint a hivatalos finn békeküldöttség máris utban volna Moszkva felé. A finn diplomáciai szóvivő kijelentette, hogy a finn kormány a fegyverszüneti feltételeket és az Oroszországgal való béke-lehetőségeket mindazonáltal a legkomolyabban megtárgyalja.

A finn lapok kivétel nélkül foglalkoznak a moszkvai fegyverszüneti feltételek nyomán a külön-béke lehetőségével. A lapok egész terjedelmében ismertetik a finn kormány részéről kiadott hivatalos szöveget az orosz feltételekről.

A svéd lapok, a finn újságok cikkeire támaszkodva, a helyzetet nem ítélik meg túlságosan derülőn és ez jellemzi általában a finn állásfoglalást. Stockholm nagy érdeklődést keltett a Hufvudstadsbladet finn lap határozottan elutasító álláspontja az orosz feltételekkel szemben. Elképzelhetetlennek mondja, hogy Finnország az 1940. évi határok mögé vonja vissza le nem győzött hadseregét és csak ezután induljanak meg a tárgyalások. Ez a feltétel nélküli megadást jelentené — írja a Hufvudstadsbladet.

Az Uusi Suomi című lap szerint Finnország biztosított és becsületes békét óhajt elérni, de a mostani orosz feltételek alapján ilyen békére nem lehet számítani. Az ilyen sajtóhangok alapján a

svéd lapok, főleg az Afton Tidningen és a Svenska Dagbladet arra a megállapításra jutottak, hogy az orosz feltételeket a jelenlegi formájukban a finnek aligha fogadják el és azt hiszik — amint már más oldalról is közölték, hogy finn ellenjavaslatokra lehet számítani.

Ankarából jelentik

A Tasvirî Efkâr című török lap adama jelentése szerint Sir Knachtbul Hugessen ankarai brit nagykövét 15 angol szakértő társaságában elhagyta Törökországot. A nagykövét tudvalevőleg előbb Kajrőba és onnan Londonba utazik.

A Vakîf című török lap azt írja, hogy Eden angol külügyminiszter legutóbbi alsónházi kijelentéseiből kitűnik az, hogy Moszkvában és Teheránban, a nemrég megtartott értekezletek során nem sikerült teljes megegyezést létrehozni az angolszász hatalmak és az oroszok között. Eden szavai emlékeztettek Wallace nemrég tett utalására, amely szerint bizonyos körülmények között harmadik világháborúra is sor kerülhet. Ankarai vélemény szerint a szövetségesek közötti feszültség fő oka az, hogy az angolszászok még mindig nem nyitották meg a második arvonalat. Erre különben Sztalin is utalt, amikor a szovjet néphez intézett üzenetében hangoztatta, hogy Németország tulajdonképpen ma is még csak egy fronton küzd.

bérbeadási szerződésnek Törökországot illető alkalmazását. Az Exchange Telegraph értesülése szerint londoni és washingtoni hivatalos helyen nem najlandók nyilatkozni erről a kérdéssel, de a rendszerint jól értesült politikai megfigyelők nem kétkednek abban, hogy a Törökországnak szánt hadianyagszállítványokat lényegesen csökkentik. Nem lehetetlen, hogy teljesen meg is szűntetik.

Angol politikai körök szerint egy ilyen lépés nem lenne meglepő — mondja egy svéd jelentés, mert az utóbbi időben sok jel tanuskodott a mellett, hogy Törökország magatartása nem felel meg a szövetségesek kívánásainak, sőt talán a tényleges megállapodásoknak sem. Ez különösen akkor vált nyilvánvalóvá, amikor az Ankarában tárgyaló angol katonai bizottság dolgavegzetlenül volt kénytelen elutazni Törökországból. A szövetséges hatalmak arra az álláspont-ra helyezkednek — folytatódik a stockholmi jelentés — hogy a kölcsön- és bérbeadási szerződések alapján eszközölt hadianyagszállításoknak az volt a célja, hogy Törökország a kapott fegyvereket a németek ellen használja fel. Minthogy azonban Törökország továbbra is vonakodik a szövetségesekhez csatlakozni, bár a háború tetőpontjához közeledik, és bizonyos engedményekre sem hajlandó

(pl. a repülőterek használatának megengedése), — nem lenne meglepő, ha a szövetségesek arra a meggyőződésre jutnának, hogy a Törökországnak jutajandó fegyvereket más hadszíntereken jobban felhasználhatják. Arról nincs szó, hogy a Törökországnak már átadott hadianyagot visszaköveteljék — állapítják meg Londonban — jóllehet a kölcsön- és bérbeadási szerződések erre is feljogosítják a szövetségeseket.

Németország és a Balkán

Emlékeztetes, hogy tavaly tavasszal egy hónap leforgása alatt egész sor fontos nemzetközi megbeszélés zajlott le a német vezér főhadiszálláson. Időbeli sorrendben a német birodalom vezére, Hitler Adolf kancellár a következő európai vezető személyiségeket fogadta: 1943. március 31-én Borisz bolgár királyt, április 7-én Mussolini olasz miniszterelnököt, április 12-én Antoneseu Ion tábornagy, román államvezetőt, április 16-án Horthy Miklós magyar kormányzót, április 19-én Quisling norvég miniszterelnököt, április 23-án Tiso szlovák államelnököt, április 27-én Pavelics Ante horvát államvezetőt, április 29-én pedig Lavalet, a vichy francia kormány elnökét.

Pillanatnyilag még nem állapítható

meg, hogy az idén Mándics horvát miniszterelnök és Pérics horvát külügyminiszter március 1-ji látogatása a német főhadiszálláson bevezetője-e egy hasonló nemzetközi megbeszélés-sorozatnak, a horvát államférfiakkal a német birodalom vezetőivel folytatott tanácskozásai azonban ettől eltekintve is különös figyelmet érdemelnek, mert az utóbbi időben igen élénk német politikai tevékenység figyelhető meg a Balkánon. Amióta Neubacher Hermann dr. követtet a német kormány „a külügyi hivatal délkelet-európai rendkívüli megbízottjává” nevezte ki, Németország Balkán-politikája fokozott mértékben köti le a figyelmét.

Horvátország

A német—horvát kapcsolatokat ez idő szerint a hivatalos horvát politika által ismételt és nyomatékosan kihangsúlyozott együttműködés jellemzi, Dalmácia megszerzéséhez, mint ismeretes, a németek segítették hozzá Horvátországot, a horvátok viszont jelentős erővel vesznek részt a német csapatok oldalán, a jugoszláv partizánok és csetnikek elleni küzdelemben.

A déltájai szövetséges támaszpontokról felszálló angol-amerikai bombavetők újabbán elég gyakran támadnak horvátországi célpontokat, legutóbb Zágrábot érte elég súlyos bombatámadás, úgy hogy Horvátországnak bizonyos mértékben szintén viselnie kell már a bombázások súlyát, az „idegháborús” teherpróbát.

Zágráb számára ez idő szerint a legjelentősebb erőfeszítést az a küzdelem jelenti, amelyet Tito partizán haderője ellen kell kifejtenie. A dalmát tengerparton végrehajtott biztosító intézkedések is elsősorban arra irányulnak, hogy megakadályozzák a tengeren való hadianyagszállítást Tito seregei részére. E mellett természetesen az invázió-ellenes előkészületek is latba esnek.

×

Zágráb feszült figyelemmel kíséri a szerbiai belpolitikai fejleményeket s e tekintetben kialakult felfogását kellőképp jellemzi az a horvát—szerb sajtóvita, melyről a napokban e hasábkönn beszámoltunk s amelyben horvát részről élesen visszautasítanak minden „nagy-szerb” törekvést, legyen az Mihájlovičtól származó, vagy Nédics propagandistáinak kezdeményezése. Horvát felfogás szerint az önálló Horvátország, mely Németországnak szövetséges, semmiképp sem fogadhatja el a helyzet oly alakulását, amely horvát érdekek rovására elégitene ki bizonyos szerb kívánásokat.

Szerbia

Belgrádban a belpolitikai életben nagyon érdekes változások történnek. — mondja egy belgrádi jelentés. — Amióta Nédics miniszterelnök épülete előtt a szerb őrség teljesít szolgálatot s a szerb

zászló leng az úgynevezett állami gárda épülete előtt, sokat beszélnek arról, hogy Szerbia rövidesen parlamentaris élet-höz fog jutni. Alljtólaz arról van szó, hogy Nédics egy százhusztagu parlamentet fog kinevezni, amelynek tagjai havi 27.000 dinár költségmegtérítést kapnak. Beszélnek arról is, hogy Nédics tábornok Szerbia kormányzója lesz s esetleg a hadsereg kibővítésére kap engedélyt a németektől. Mindezeket a híreket összefüggésbe hozzák azokkal a tárgyalásokkal, amelyeket Neubach er német követ az utóbbi időben Belgrádban, Cejnjében és a volt Jugoszlávia más helyein folytatott.

Inováziós tervek, készülődésék

Churchill nyilatkozatával kapcsolatban, a második európai arcvonalat illetően, a német lapok leleplezéseket közölnek, — írja a La Suisse című svájci

lap berlini tudósítója. — Rámutatnak arra, hogy a francia partok előzönlésére De Gaulle inváziós tervet dolgozott ki. Ezért ezt a tervet De Gaulle-féle tervnek nevezik, végrehajtását azonban Eisenhower és Montgomery tábornokokra bízák. A terv szerint egyidejűleg két helyen kezdenének támadni, köztük Marseilleől délre. E támadás céljára Szardínia és Korzika szigetén katonai támaszpontokat létesítettek.

A vichy rádió közölte, hogy Toulouse városának kiürítése befejezés előtt áll, írja a Curentul.

Eisenhower tábornok, a nyugati invázióra szánt hadseregek főparancsnoka, Tedder légügyi tábornok és Montgomery tábornok kíséretében folytatta szemleutját az Angliában összegyűjtött szövetséges csapatok táborában. Legutóbb brit és amerikai páncé-

los kötelékek gyakorlatait szemlélte meg. Ezek a gyakorlatok — mondja egy zürichi jelentés — befejezésükhöz közelednek.

A hollandiai német megszálló hatóságok a tengerparti községekből eltávolították az egész polgári lakosságot és minden előkészületet megtektek arra az esetre, hogy ellenséges invázió esetén az egész vidéket vízzel árasztják el. Egész Hollandiában megtiltották a telefonbeszélgetéseket a polgári lakosság számára — jelenti a Curentul.

Dittmar tábornok, a német véderő főparancsnokságának hivatalos katonai hírmagyarázója a berlini rádióban legutóbb kijelentette:

— Az ellenség előzönlési készüldései befejeződtek. Ez most már biztos tény. Az ellenség haditengerészeti, légi és szárazföldi haderői készen állnak a cselekvésre. (—r)

A politikai arcvonal

A legsúlyosabb feltétel: a német csapatok és hadihajók internálása

Stockholm. (Tp). A svéd lapok nagy figyelemmel kísérik a finnországi eseményeket és a helsinki kormány várható lépését az orosz fegyverszüneti feltételek tárgyában. A svéd lapok számolnak Paasikivi, volt finn miniszterelnök újabb stockholmi tárgyalásainak lehetőségével, de nem várják tőle a helyzet gyors enyhülését. A legsúlyosabb feltétel a svéd lapok szerint a német csapatok és hadihajók internálásának kérdése.

Svédország nem enged meg az átvonulást?

Genf. (Tp). A brit hírszolgálat stockholmi értesítése szerint svéd kormánykörökben kijelentették, szó sem lehet arról, hogy Svédország megengedje az Észak-Finnországban állomásozó német hadoszlopok átvonulását, svéd területen keresztül, Norvégiába.

Svájci közlés szerint ezt a hírt más forrásból nem erősítették meg, úgy, hogy fenntartással kell fogadni.

UUSI SUOMI: A JELENLEGI FELTÉTELEK NEM NYUJTANAK TÁRGYALÁSI ALAPOT

Helsinki. (Rador). Az Uusi Suomi az orosz békefeltételekkel foglalkozva azt írja, hogy lehetetlen ezekről bármilyen megbeszélést folytatni, mert ami a moszkvai békét illeti, még a külföld is elismerte, hogy az Finnország nemzeti egységének gazdaságának és kulturájának durva megsértését jelentette, mert az a kényszerbéke, a Szovjet részéről, hadászati szempontból, állandó veszélynek tette ki Finnországot. Amit annak idején az egész világ igazságtalanságnak ismert el — folytatja a lap — azt nem lehet ma igaz dolognak tartani. Ami az Észak-Finnországban lévő német csapatok internálását illeti, ennek a követelésnek a valóra váltása nemcsak hogy lehetetlen helyzetbe hozná Finnországot, hanem egyben a becsatlenség utjára is taszítaná. Még ha nem is kérték a finn csapatoktól azt, hogy fegyvereiket fordítsák a németek ellen, elegendő az, hogy közreműködésüket kívánják az internálásuknál, vagy engedjék át ezt a szovjet csapatoknak. Finnországban nagyon jól tudják, hogy ez egy újabb háború kitöréséhez vezetne. Ebből az utóbbi megállapításból is látható, hogy a Szovjet-Únióknak nincsen szándékában a Finnországgal való megegyezés. Finnország sohasem mondhat le természetes jogairól. Ebből a szempontból a jelenlegi feltételek nem nyújtanak semmi tárgyalási alapot — írja befejezésül az Uusi Suomi című finn lap.

A NORVÉG TERÜLETEKSEL KAPCSOLATOS SZOVJET TERVEK

Oslo. (DNB). Az Aftonposten című norvég lap foglalkozik az angol sajtóban megjelent azon megjegyzéssel, hogy Moszkva szovjet inváziót tervez Norvégia északi részében. A lap hozzáfűzi, hogy északi Norvégia bosevizálása esetében 200.000 norvég menekülne az ország északi részéből dél felé. Utal az Aftonposten arra is, hogy a Szovjet-Únió nem elégednék meg Norvégia északi részével, hanem rövidesen az egész országot megszállná. Moszkva terveit, amelyek angol részről nem találják ellen-

zésre, egész Norvégiában rendkívül nagy feszültséget okoztak. Amikor a Sunday Times című angol lap január vége felől arról írt, hogy a szovjet hadsereg északra inváziót hajthatna végre Norvégiára, már ez a cikk nagy feltűnést keltett. Anglia tisztában van azzal, hogy az ilyen nyilatkozatok Norvégiában rendkívül népszerűlenek és így az angol

Bulgária fegyverszüneti feltételek iránt érdeklődik?

Bucuresti. (S. P. P.). Stettinius, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere kijelentette, nincs semmi tudomása arról, hogy Bulgária fegyverszüneti feltételek iránt érdeklődött volna a szövetségeseknél.

A VEZÉRI FŐHADISZALLÁSON JÁRT HORVÁT KORMÁNYFÉRFIAK JELENTESTETTEK PAVELICNEK

Zágráb. (Rador). A DNB. jelenti: Mándics horvát miniszterelnök és

sajtóhangokat nem lehet másként magyarázni, mint hogy Moszkva ilyen értelemben nyomást gyakorolt Londonra. Ez a feltevés utóbb megerősítést nyert a Sund Chronicle című lap február végi cikkében. Ennek a lapnak a cikke már egy lépéssel tovább ment és Narvik városát szovjet célnak jelölte meg. Így alakulnak a szovjet kormány tervei az észak-norvég területen — állapítja meg az Aftonposten. Ebből magyarázható meg a Szovjet vasut-követelése is Finnországgal szemben az 1940. évi moszkvai békekerubben. Emleítésre méltó végül az is, hogy annak a vasutnak az ügye, amely a Szovjet-Úniót az Atlanti-óceánnal összekötné, az egyik angol lap részéről került szónyegre.

Jelentéseink a hareterekről

Neveltől északnyugatra a súlyos elhárító harcok tovább tartanak

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenli:

A keleti haretéren az arcvonal déli szakaszán tegnap csupán csekély helyi jelentőségű harcok tevékenység volt. Csatlárepülő-kötélekek Polonaje-Sepetovka körzetében jó eredménnyel támadták a szovjet csapatok gyülekezéseit. Rogacsevtől északra az oroszok újabb hadoszlopok harcbevetésével szívós áttörési kísérleteiket folytatták.

Vitebszknél a szovjet csapatok, gyalogsági és páncélos kötelékekkel két szakaszon támadásra indultak. E támadások eredményes elhárítása közben Vitebszktől délkeletre 18 támadó szovjet páncélos közül 14-et elpusztítottak. Neveltől északnyugatra a súlyos elhárító harcok tovább tartanak

Az olaszországi arcvonalon a nettunoi hídfőnél a német csapatok több rohamcsapat-vállalkozást kedvező eredményre hajtottak végre. Harci repülő-kötélekek és a messzchordó tüzésrés Anzionál, valamint Neftunonál két ellenséges rombolót és egy 7000 tonnás szállítóhajót súlyosan megrongált. Az Adria-tenger partvidékén egy rohamcsapat-vállalkozásnál 3 angolzász páncélost megsemmisítettek és egy löszer, valamint üzemanyagraktárt legénységével együtt a levegőbe röpítettek. Könnyű német tengeri harcegek megfigyelt jó eredménnyel támadták Bastiat, Korzika szigetén.

Pérics horvát külügyminiszter a német vezéri főhadiszálláson március 1-én tett látogatásukról hazatérve, azonnal kihallgatáson jelentek meg Pavelics Ante államvezetőnél és vele hosszas megbeszélést folytattak.

STETTINIUS NEM NYILATKOZIK A HADIANYAGSZALLÍTÁS MEGSZÜNTETÉSÉRŐL

Washington. (Tp). Stettinius amerikai helyettes külügyminiszter tegnap az újságírók kérdésére nem

Jelentéseink a hareterekről

Neveltől északnyugatra a súlyos elhárító harcok tovább tartanak

Március 2-án a déli órákban észak-amerikai bombázó kötelékek zárt felhőtakaró mellett, erős vadászvédelem segítségével, terrorátadásokat intéztek Németország nyugati és délyugati helységei ellen. Az elhárításra kedvezőlen időjárási viszonyok ellenére 19 ellenséges repülőgépet lelőtek. Az elmúlt éjjel néhány ellenséges repülőgép a rajna-westfaliai vidéket támadta meg.

GÖRING FELHÍVÁSA A LÉGI ERŐ KATONÁIHOZ

Berlin. (Tp). Mint a DNB. jelenti. Göring birodalmi tábornagy, a német légi erő napja alkalmából felhívást intézett a fegyvernem katonáihoz. A felhívásban a tábornagy utalt arra, hogy a német nép az ellenségnek minden bom-

bol, hajlandó megjegyzéseket fűzni ahhoz a jelentéshez, amely szerint Törökország a bérleti és kölcsön-szerződési törvény alapján a szállításokat megszünteti. Mielőtt ez meg nem történt, nincs róla mondanivalója, — mondta. Nincsen tudomása Törökországnak az Egyesült Államokkal szemben megváltozott magatartásáról sem.

Az United Press egyébként arról értesül, hogy ankarai hírek szerint Anglia a közeljövőben ismét megkezdí Törökország részére a szállításokat. Ez két hétig szünetelt az angol bizottság elutazása után.

Pápai tiltakozás a monacassinói apátság elpusztítása miatt

Róma. (Tp). A római rádió jelentése szerint Maghione bíboros, vatikáni államtitkár tegnap átadta a Szentsekélnél akredittált diplomáciai képviselőknek annak a jegyzéknek a másolatát, amelyben XII. Pius pápa tiltakozik a miatt, hogy az angol-amerikai repülőgépek elpusztították a monacassinói apátság épületét.

EDEN SEGÍTŐTÁRSAT KAPOTT

London. (Ep). Richard Law angol államminiszter a kormány részéről megbízást nyert, hogy a jövőben Eden külügyminiszter mellett teljesítsen szolgálatot a külpolitikai természetű ügyek intézésében, a háborus kabinet keretében. Az erre vonatkozó bejelentést Eden külügyminiszter tette az alsóház ülésén. Hozzáfűzte egyben, hogy Law a külpolitikai ügyek gazdasági természetű részei iránt fog érdeklődni. Semleges sajtóhangok szerint ezzel a lépéssel Eden a felelősséget meg akarja osztani mással.

JAVULT A VISZONY MADRID ÉS LONDON KÖZÖTT

Madrid. (Tp). Spanyolországban ismét terjeszthetők a londoni újságok. Az utóbbi időben ugyanis korlátozták az angol lapok terjesztését. Most már néhány fontosabb angol lap, mint a Times, a Daily Mail, a Daily Telegraph, cenzúrázottan ugyan, de ismét árusítható Spanyolországban.

KATONAI BEHÍVÁSOK SPANYOLORSZÁGBAN

Madrid. (Tp). A spanyol hivatalos lap közli a hadügyminisztérium rendeletét, amelynek értelmében az 1923-ban született spanyol állampolgárok kötelesek hűadelktanul katonai szolgálatra jelentkezni. A rendelet megfelel a katonai szolgálatra vonatkozó általános rendszabályoknak és nem egyéb a szokásos intézkedésnél.

bázásával szemben a leghősebben viselkedik és az ellenség terrortámadásaira a német légi fegyvernem új erővel és új fegyverekkel adja meg a választ. Bizom bennetek, — mondotta a felhívás, — hogy a Führer számíthat a légi fegyvernemre a nagy döntés óráiban.

A DAN TENGERPART POLGARI KIÜRITÉSE

Bucuresti. (SPP). Dániából jelentik, hogy a német hatóságok igen közzeli határidőt szabnak a polgári lakosságnak a tengerparti övezetből történő elköltöztetésére. Felszólították az érdekelteket, hogy költözzenek az ország belsejében lakó rokonaihoz vagy barátaihoz.

Legújabb

Újabb angol-amerikai diplomáciai megbeszélések

Stockholm. (Tp). Anglia és az Egyesült Államok képviselői között legközelebb Londonban diplomáciai megbeszélések kezdődnek, amelyeken a háború és a háborúval összefüggő időszerű kérdéseket vitatják meg. Egyik legfontosabb tárgya lesz hirt szerint ennek a megbeszélésnek az amerikai kormány állásfoglalása a Németországnak teendő fegyverszüneti feltételek tekintetében. A Quebec-ben tartott megbeszélés óta ez lesz az első angol-amerikai külön találkozás. Az értekezlet anyaga ugyan szükségesé tenné Hull amerikai külügyminiszter jelenlétét, de ő nem utazik Londonba. Az United Press tudósítójának megbízható helyen kellenetik, hogy kimondottan angol-amerikai megbeszélésről lesz szó, de nincsen kizárva a Szovjet-Únió részvétele sem.

Mindnyajunk dolga

Gyökerek

A népiség — amint a neve is mutatja — a néphez való visszatérést hirdeti. Ennél fogva egyedi műveltség-eszmét parancsol követőire. Szakít a nagy európai hagyománnyal, amelynek utolsó képviselője (avagy talán — amint nyugtalanabb óráimban hiszem — első megalkotója) Babits volt az „Európai irodalom történetével”. A közös törekvéseket, a nemzetekből nemzetekbe áradó mozgalmakat felváltja tehát a határok mögé húzódott külön fejlődések rendszere, melynek mindegyike saját erejéből igyekszik elérni a napot.

Negyvenötven évvel ezelőtt az egyén állott a megvalósítást váró feladattal szemben. Hivhatták ezt a feladatot emberiségnek, művészetnek, irodalomnak, jövőnek vagy mennyországnak, a hozzá igazodó emberi viszonylatot mindig az egyén fejezte ki. Minden ember önmagáért felelt és önmaga révén érvényesült. Nem akarom azt állítani, hogy félszázaddal ezelőtt nem voltak országhatárok, vagy nem voltak nemzeti vetélkedések. Csupán az alapmagatartás lényegére szeretném felhívni a figyelmet. Az alapmagatartás eredményesen egyéni, azaz — mivel az olvasó könnyebben megérti az idegen szakkifejezést — „individualista” volt. A gazdasági élet törvényei csakugy működtek mint manapság, a társadalmi berendezés ugyanazoknak a változásoknak a esirait rejtegette, mint most, a természeti törvények változatlan módon befolyásolják a hatóságokba került élőlényt, de az emberek ösztönös megérzése szerint mindenikük külön-külön volt hivatva elérni a célt.

Ismétlem, az elmúlt negyvenötven éves időszak alapjában véve nem változtatta meg a bennünket körülvevő gazdasági vagy társadalmi légkört. De ösztönöink mégis megváltoztak. Nevezik újaj-ösztönöknek, nevezik társas-gondolkodásnak, nevezik hirtelen felült nemzeti érzésnek, vagy nevezik akárminek, az európai embernek a világról való ösztönös megérzése szinte a visszajára fordult. Az egyéni megváltás helyett manapság már a közös megváltás képzele lebeg előttünk. Többé nem az egyén néz szembe a reávaró feladattal, hanem a közösség. Értékeinket csupán másodosorban jelentik az egyéni tulajdonságaink s ezek is akkor, ha egy közösség, egy nemzet tulajdonságaihoz ágyazottan tudjuk felmutatni őket. Az egyéni élet-sors észlelését felváltotta a nemzeti élet-sors észlelése. Figyelmünk elsősorban az utóbbit követi s csak azután száll alá az egyén vizsgálatára, mint valami alsóbb szintre.

A történelem folyamán nem az első eset az, hogy bizonyos embercsoportok ösztönös lélektani folyamataik egyik végétől a másikba csapnak. Az egy és a több, a magányos ember és a társadalom küzdelme nem a porondon, hanem bennünk, mindenikünk saját lelkében megy végbe. A hősk dicsőséges bukása, vagy a gonoszok szánandó büntetése csupán külső kellék, amely könnyebben felfoghatóbbá teszi az eszmék és érzések között lejátszódó döntő harcot. Ez a birkózás ezúttal az ösztönök társas irányba való fordulásával áll el.

Nem a közösség, nem a tömeg diadalmaszkodott az egyénnel szemben. Hanem az egyén kezdett másképp nézni. Közösség és tömeg csupán számtani értelemben létezik. A „társas lélek” feltételezése és nem is tud gondolkozni. De gondolkozik az egyén, amely mostanán a dolgokat az egyéni sors nézőpontjából szemlélte s amely mostantól kezdve ugyanazokat a dolgokat a kö-

zösség nézőpontjából igyekszik szemügyre venni.

A népiség már előbb jelzett nemzeti határoltasága kitünően megfelel az ösztönök pálfordulásának. A népiséget nem az új bölcselemi érzés hozta létre, hiszen nyomaiktal hosszan visszanyomozhatjuk a magyar irodalomban s jelenléte tulajdonképpen sohasem szűnt meg. De kifejlődésének pompás tápot adott az emberj lélek átesapó ösztöne. Az egyéni sorsokat kavargató századélel korszakában az egyéniségnek kellett kiszakadnia a népből, hogy önmagát megvalósíthassa. Csupán saját lelkéért felelt, ha kérdőrevonták. Manapság azonban a figyelő ösztön a népből jöttekben vagy a népről szólókban nem csupán az egyéni sorsot veszi észre, hanem önkéntelenül is mögéje boltozza annak a közilletnek az árnyékát, amelyet az illető hirdett. Az egyéni teljesítmény semmitsem veszít értékéből, mert nem követel kevesebb erőfeszítést, mint annakelőtte. A benne kifejlő eszme azonban manapság azok sulyával többszöröződik, akiket az egyén képvisel.

Ezért lehetett a népiségnek hitele. Az emberek lelkében lejátszódó folyamat látszólag ellentmondó eredményt szült. Az egyéni világkép korában — mondottam e cikk elején — a közös európai hagyományt műveltük. Az egyéni felváltó társas világkép idejében pedig a közös európai hagyomány megszűnik, hogy elzárj nemzeti, esetleg faji részlet-hagyományoknak adjon helyet. Az ellentmondás csakugy fennáll, de csupán gyakorlatilag. Elvi ellentét nincs a társas gondolkodás és a nemzetileg határolt műveltségi eszmény között.

A második ellentmondás, amiért olykor hosszasan gondolkodóba esem, a következő. A népiség, amely egyedi műveltség-eszmét parancsol követőire s amely a nemzet jövőjét a sajátos népi műveltségi kincs magasztalásában látja, tulajdonképpen nemzetközi mozgalom. Az 1848. körül minden országban feltámadó sajátosan nemzeti mozgalmak az Európát egyik szögletétől a másiligt behálózó közös gondolat eredőj voltak. Ugyanígy a most megélt népiség sem korlátozható csupán egyetlen országra. Az elv és az eszme ugyanaz, akármilyen megjelenési alakot is ölt a különböző országok szerint. Franciaországban hivatják populizmusnak, Németországban jelentheti a völkisch gondolatot, nálunk kaphatja a népiség elnevezést. Lényegében minden virág ugyanabból a főből nő ki és ugyanazt a gyümölcsöt fogja hozni.

Ha ez így volna, akkor nincs okunk aggodni a közös európai hagyomány elvesztésén, hiszen a külön rekesztekre való tagozódás csupán a felületen elpillantó szem számára valóság. Aki jobban a mélybe tekint, az meglátja a külön-külön osztályok alatt végigtűtő közös gyökérzetet, amely az egészet táplálja.

Lehet, hogy tévedek s csupán az általánosítás ördöge játszik velem, amikor közösséget keresek a különbségekben, egységet a szétesésben. De lehet, hogy igazam van. Rendelkezésemre áll ugyanígy egy megcáfolatlan érv: az európai néphagyomány. Ez a néphagyomány, melyet most műveltségünk alapjává kívánunk tenni s amely látszólag néptől népig különbözik, Európában tulajdonképpen egy és ugyanaz. Népek szerint más-más ruházatban jelennek meg, de ha leveti a ruhát, örök és változatlan tündér mutatkozik meg az ámuló szemnek.

SEZMLER FERENC

SAZMILLIÖK ORVOSSAGA

A kinin kalandos utja

Jávától — a csendesóceáni hadszíntéren át — Costaricáig

A forró égöv valamennyi frontján a malária a katona legfélelmetesebb ellensége. Így például a Csendes-óceán déli részén egy sebesült katonára két malária-beteg katona esik. Az aqabrín és a plasmochin nevű új szintetikus gyógyszer ellenére is a kinin továbbra is nélkülözhetetlen a malária gyógyítására.

Amikor a japánok elfoglalták Jávát, elválták az amerikai hadsereg kininbehozatalát. Wallace alelnök, a gazdasági hadviselés akkori főnöke, azonnal intézkedett, hogy bárholon és bármi áron szerezni kell cinchonakérget, a kinin-gyártás nyersanyagát.

A parancs végrehajtásának érdekesítő kalandregénye 1942 március 4-én kezdődött a Batán-félsziget egyik tábori

e miatt pusztul majd el sokezer amerikai katona,

köztük ő maga is.

Fisher ezredesét súlyos betegen is csak ez a probléma iagta. Meg akarta menjeni, ami még menthető. Lazasan reszkető kézzel levelet írt Wainwright tábornoknak és közölte vele, hogy évek előtt, mint a Filipp-szigetek érdőfelügyelőségének főnöke, kísérletképpen cinchonafákat ültetett Mindanao szigeten, körülbelül 1000 kilométerre Batántól délre. Ha ő odautazhatna, porrá örölhetné a kininhejat és ebből a porból főzetet készíthetnének a maláriában szenvedők gyógyítására.

Wainwright tábornok, amint a levelet megkapta, felkereste Fishert. Sürgős szüksége volt kininre, mert volt olyan köteléke, amelyben a katonák 85 százaléka lázbeteg volt. Fisher ajánlkozott, hogy repülőgépen elmegy Mindanaóra. Rendelkezésre bocsátották az egyetlen rendelkezésre álló, régi típusu utasszállító gépet: hadigépet nem adhatták, ezekre mulhatatlan szükség volt. Fisher

a felesleget inkább elégették,

de olcsón nem adták kinint. Fisher elhatározta, hogy a Filipp-szigetek számára saját kinint szerez.

De a hollandoktól nem lehetett semmi pénzért magot kapni. A véletlen segített Fishernek. 1922-ben meismerkedett egy holland tenyészjövvel, aki pénzszavara jutott és ezért 4000 hollandi forintért eladott egy csomag magot. Fisher konzervdobozba rejtette a drága szákmányt és egy hajóskapitánnyal csempésztette ki a magot Jávára.

A cinchona termelése nem volt könnyű. A drága magok felét gombák támadták meg és megakasztották a növekedést. Az egészséges magok hajtásait hernyók pusztították, ezeket kézzel kellett eltávo-

kórházában. Itt fektött súlyos maláriában Arthur F. Fisher ezredes, a hirszerző csoport tisztje. Szörnyű szenvedésében egyre csak kininért könyörgött az ápolónőnek, aki azonban csak a száll-re szabott napi adagot tudta adni.

— Nem tudok többet adni, ezredes, kinin-készletünk kezd kifogyni és egyre több a maláriás betegünk.

Fisher ezredes gnyos mosollyal vette tudomásul a közlést. Lám az események őt igazolták. Husz év óta harcolt a Filipp-szigetek vezetőivel és a washingtoni hatóságokkal, hogy vezessék be amerikai területen a kinintermesztést.

Nem sikerült ennek fontosságára a hatóságokat meggyőznie s ime, most

tehát két pilótával mekivágott az utnak az ócska gépen, amely óránként mindössze 140 kilométert tudott repülni. Szigetről-szigetre repülték, ahol csak lehetett, védelet völgyekben haladtak, nehogy japán repülők szeme elé kerüljenek, ami biztos pusztulást jelentett volna.

Fishert annyira megviselte az utazás, hogy Mindanaóban rögtön ágyba kellett fektüdnie. De mindez nem akadályozta meg a munkában. Azonnal betegágyához hívatta régi munkatársait erdész-kollégáit és ismertetve tervét a cinchona-kerék összerajzoltására.

Fisher 1921-ben kezdett érdeklődni a kinin iránt. A Filipp-szigeteken borzalmas pusztított a malária, a bennszilítők nem tudták megfizetni a drág kinint és ezrével haltak bele ebbe a betegségbe. A világ kinin-szükségletét leg nagyobb részben Jáva produkálta és ragyogok, hogy az arakat magasan tartassák, bő termés idején

Jáni. A következő évben pedig olyan szárazság dult, hogy a növényeket kénytelenek voltak öntözni, nehogy kiszáradjanak.

Minden nehézség ellenére 1927-ben leparatták az első cinchonahéjat, amelynek ugyanolyan magas kinintartalma volt, mint a javainak. Csak jó termés eredményén után sikerült Fishernek rábírnia a USA-kormányzatot, hogy rendezze nek be Manillában kísérleti gyárat a „toaquina” gyártására. Ez raffínálatlan kina-kivonat, amely nem bírt a kész kinin magas tisztasági fokával, azonban jó gyógyító hatása volt és feleannyiba került, mint a kinin. Ez a manillai gyár 1942-ben

a japánok kezébe került

és a Mindanao-szegeten lévő fák maradtak meg mindössze Fisher ezredes 20 éves kiudelméből, amelyet a kininért folytatott.

És 20 év után Fisher lázas betegen fektült Mindanaón, ahova azzal a feladattal küldték, hogy mentse meg ezeket a fákat. Régi munkatársait szétküldte héjat gyűjteni s a szákmányt egy kézi malomban örölték meg. Olyan szorgalmasan dolgoztak, hogy 275 üres olajoskannát tudtak porrápört kininhéjjal megtölteni. Azt tervezték, hogy ezeket a kannákat hajón Baúmba szállítják.

1942 április 5-én értesítés érkezett Wainwright tábornoktól, hogy Batánt jobbné nem lehet már hajón megközelíteni. Utasította Fishert, hogy a porrápört héjból vonjon ki kinint Mindanaóban és ezt a kivonatot küldje repülőgépen Batánba.

Négy napja dolgoztak, mikor megérkezett a rádióértesítés, hogy Baúan elesett. Hiába dolgoztak tehát — már nem volt hová szállítani a keservesen készített kivonatot. Fisher tisztában volt a bekövetkező eseményekkel. Mindanao is hamarosan japán kézre kerül és ezzel elvesz a USA számára az a néhány

cinchona-fa, amely pillanapróláig még amerikai területen van. A kivonat elszállítására már nem lehetett gondolni, legfeljebb arra, hogy

egy maréknyi magot

mentsenek meg Amerikában való elültetésre. A hadvezetőség olyan fontosnak tartotta a magok megmentését, hogy bombázót küldött Fisherért és fontos csomagjáért.

Szakemberek később megvizsgálták a számtalásba vehető területeket. Costaricában találtak meg a legmegfelelőbb helyet és 8200 holdnyi területet vásároltak meg kinintermesztési célokra.

A kinin-probléma nem szűnik majd meg a háborúval. Békében is óriási mennyiségű kininre lesz szükség, ha a világ maláriás részeit meg akarják szabadítani ettől a betegségétől. Kina szik-séglete igénybe venné az egész háboru-élti világtermelést, pedig sokkal többre van szükség. Indiában évente hárommillió ember hal meg maláriában és a maláriás megbetegedések számát évente 100 millióra becsülik. Akármilyen mértékben fejlesztik is majd a két szintetikus gyógyszer, az aqabrín és plasmochin termelését, kininre mindig szükség lesz.

ROYAL-mozsó, Arad

ALEXANDRU UTCA
Lávbeszélő 19-83

3—73 éves
gyermeknek

Hamupipőke

Roberto Villa, Silvana Jachino, Paolo Stoppa mindent felülmúló alakításával.

Az előadások kivételesen: 2:30, 4:10, 5:50, 7:30 és 9:10-kor kezdődnek.

Técök közmondás

A múlt század közepén, 1855-ben Greguss Agost és Kunfalvy Pál lapot szerkesztettek. Család könyve volt a címe, célja pedig felnőttek és gyermekek szórakoztató oktatása. Sajnos, már akkor sem szerették az emberek, ha mindenáron oktatni akarták őket, és így ez a különben igazán szép, finom acél- és fémkészletekkel díszített újság, amely ma minden nyomdai kiállításon feltűnést keltené, rövid három év múlva párosítás híján megszűnt. 1855-ben ebben közöltek egy csomó török közmondást. Mint láthatjuk: ma, nyitovankilenc év múlva is, időszerűek:

Mások fájdalomért egy csöppecske ül szemben, a tulajdon fájdalomért egész könnyár fakadt belőle.

Ha a szenvedély ajtaját megint be nem zárhatod, ne nyisd ki retesét.

Veszedelemben csak az forog, kinek nincs hájorsága a veszedelemmel szembenéni.

Ki jámbor bolondul a puzsiába megyen, könnyen istenelen gazemberként tér onnan vissza.

Ki a zápor elől szalad, gyakran jégeső éri.

Jó embernek nyelvén a szíve, az okosnak szívé a nyelve.

A farkasnak új szőre nő, de a természet megmarad.

— Bőjti vallásos ünnepély a timisoarai-temesvári evangélikus templomban. Március 5-én, vasárnap délután öt órakor a timisoarai-temesvári evangélikus templomban vallásos ünnepélyt rendeznek. A műsor a következő: Orgona előjáték; Közének; Imádság; szentírásolvasás; I. Moutret: Aria, hegedűn előadja Maszsalits Ferenc dr.; Reményik Sándor; Akár az évszázad utóján, szavalja Berta Margit; templomi ária, éneklő Raupenstrauchné Bicskey Ilona; igét hirdet Péntek Árpád református segédlelkész; Stradella: Templomária a XVII. századból, hegedűn előadja Maszsalits Ferenc dr.; Mozart: Aria, éneklő Sachs Jolán, Kapy Gyula: Ha mindenki elhagyna, éneklő Raupenstrauchné Bicskey Ilona; Reményik Sándor: Lefelé menet, szavalja Nekaiczky István, Stern: Preludium, orgonán előadja Fiala Kálmán dr.; imádság, áldásosztás, közének és orgonautójáték.

— ÁRPÁDHÁZI BOLDOG MARGIT SZENTTEAVATÁSA. (Vatikánváros). A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Az Acta Apostolicae Sedis — a Szentzsák hivatalos közlönye — legközelebbi számában megjelenik az Árpádházi Boldog Margit szentteavatásáról szóló „bulla maxima inter muna” s ezzel XII. Pius pápa a katolikus egyház szentjeinek sorába emeli IV. Béla magyar király leányát, éppen születésének évfordulóján. A szentéleti királyleány 1270-ben halt meg. (NST).

— A bucaresti északi pályaudvar vendéglőjét súlyosan megbírságozták. (Bucuresti). Az egészségügyi hatóságok az északi pályaudvar étertermében ellenőrzést végeztek s ennek során olyan nagymérvű tisztátalanságot és elhanyagoltságot állapítottak meg, hogy az étterem bérletét 100.000 lej bírság megfizetésére kötelezték. Ezen kívül figyelmeztették, hogy ha hét napon belül az egészségügyi törvény rendelkezéseinek nem tesz eleget, az éttermet bezárják. (Rador).

— Községi vállalatok kiállítása. A timisoarai-temesvári prefektúra épületében most rendezték meg a megye területén lévő községi üzemek kiállítását. A kiállítást a hatóságok képviselőinek jelenlétében Deljeau Constantin tábornok, prefektus nagyhatású beszédében nyitotta meg. Timisortontal-Temesortontal megye területén 21 községi műhely és 47 községi vállalat működik.

— Tíz Cernatu-Cernátfaluban. (Saj. tud.) A Brasov-Brassó megyei Cernatu-Cernátfaluban eddig meg nem állapítható okból özevgy Kiss Kálmáné istállója kigyulladt és teljesen leégett. A tüzet szerencsére sikerült megfékezni és annak a szomszédos épületekre való áterjedését megakadályozták.

Márc. 5, vasárnap
R. kat.: Frigyes
Protest.: Adorján
Ortod.: Konon

Árkapelte: 6.35 f.
Árny.: 17.49 f.
Földkapelte: 13.26 f.
Holdny.: 4.16 f.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara I., Bul. Regina Maria 8, távbeszélő 50-78. Kiadóhivatal: I., Piata Bratianu 3, távbeszélő 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem őrzi meg és nem küldi ki vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszámolások Metianu-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-1.

— A Magyar Nőegylet jótékony tevékenységét folytatja. A timisoarai-temesvári Magyar Nőegylet március 5-én, vasárnap délután öt órakor az erzsébetvárosi Kiefer-vendéglő különtermében jótékonycélú teadélután rendez, amelynek tiszta jövedelmét részben a szegénysorsú magyar diákok segélyezésére, részben a Vöröskereszt javára fordítják. A Magyar Nőegylet vezetősége ezen az úton hívja meg szeretettel a város magyar közönségét a teadélutánra. A jótékonycélra szánt sütemény ajándékok vasárnap délelőtt tíz órától kezdve adhatók le a Kiefer-vendéglő különtermében.

— Sikeres vallásos este Brasov-Brassóban. (Saj. tud.) A brasovi-brassói magyar evangélikus egyház sikeres bőjti vallásos ünnepélyt rendezett. Gyülekezeti ének után imát mondott és igét olvasott Nikodémusz Károly lelkész. Bíró László satulungi-hosszafalusi lelkész „Krisztus ártatlan bányán” címen előadást tartott. Weinberger Emil hegedűszóval, Weisz Ilona orgonajátékkal, Erdélyi Ilona és Lukács Magda szavalatokkal, Bálint Mihály igazgató-tanító énekével emelte a műsor értékét. Nikodémusz Károly lelkész végül áldást osztott. A közönség, mely a templomot zsúfolásig töltötte meg, figyelemmel hallgatta végig a lélekemelő műsort.

Két vonal között

Husz tanítványa van. Legtöbbje már lánykorában abbahagyja, a többi csak amikor férjhez megy, de akad közöttük sokszor egy-egy tehetséges is, az tovább tanul, mi lesz belőle? Vidéki zongoratanárnő. Husz tanítványa lesz, tizenöt abbahagyja, négy amikor férjhez megy, egy kük tehetséges, az tovább tanul. Mi lesz belőle? Vidéki zongoratanárnő.

Messziről érkezik a férj: kinből, fa gyből, halálveszedelemből. Zokogva borul a feleség nyakába, simogatják, szorongatják egymást, valami fájdalmas boldogságban s ahogy ott örülnék és nem tudnak betelni egymással, irigym nézi őket egy asszony, aki nem érti ezt a tulajdon-irigységet, egy asszony, aki nagyon szereti az urát, de nem láthatja viszont, mert az ura mindvégig itthon volt.

— Hos rokkant katoná megjutalmazása. (Bucuresti). Irimescu Gheorghe Radauti-megyeyi Bilca községbeli lakos kezét és felszemét elvesztette a harcokban. Antonescu Ion tábornagy-államvezető a hősök iránt való szeretetének jelekül Irimescu Gheorghe esküvőjén Bentia Gheorghe megyei prefektussal képviseltette magát. A megyei prefektus az államvezető nevében 50.000 lejt, Radauti-megye nevében két tehenet, a maga nevében pedig egy malaoc disznót adományozott a rokkant hősnék. (Rador).

Nemes szórakozást keres? Vegye meg a legújabb fecskés könyveket! Szemlér Ferenc: Hazajáró lélek. Gárdonyi Géza: Afalábu ember. Tarnaveni-Dicsőszentmártonban Rotter Károlynál.

— Elítelt utonállók. A Timpuir írja: A craiovai katonai törvényszék az elsötétítés idején elkövetett utonállás miatt Vijeie Grigoret életfogytiglani, Zamfir instantin 25 évi kényszermunkára ítélte. Az elsötétítés alatt elkövetett betörésekért és lopásokért a habíróság Turcan Floreat 10, Stanescu Floriant 15, Sornaeu Constantint, és Petre Najdint 5—5 évi kényszermunkára ítélte.

— Tizenöt éver fiu cséplőgépe. Makkostamási, magyarországi községben egy oda való gazdálkodó 15 esztendő fia teljesen egyedül cséplőgépet épített, amely kifogástalanul működik. A cséplőgép villamos árammal és benzinnel is hajtható. Érdekes az is, hogy a cséplőgép minden alkatrészét a fiu maga kezdetleges szerszámaival készítette.

— Három halálraítél kivégzése. A Curenul írja: A craiovai katonai törvényszék Hrista Nicolae és Vasiliche Stefan az elsötétítés alatt elkövetett utonállásért és gyilkosságért, Blanu Iont az elhatalmasodástól adott megbízás vállalásáért halálra ítélte. A három halálos ítéletet az cernarei fegyházban végrehajtották.

(*) Házasság. Wolf Tibor és Hajnal Magda a hó 3-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

(*) Dr. Acél Mór fogorvos átcserelelné 110 voltos gyertyaégőt 185 voltosra. Uj címe: Timisoara, II., Mareşal Joffre-utca, 1. I. emelet.

(*) Halálozások. Fábian Imre, timisoarai-temesvári, Preyer-utca 15, számú lakásában elhunyt. Temetése március 4-én, szombaton délután lesz a jörsefvárosi temetőben, a református egyház szertartása szerint. — Özevgy Inbusz Henrikné, születési nevén Willner Mária, március 3-án Aradon elhunyt. Temetése vasárnap, március 5-én délelőtt fél 11 órakor lesz az aradi régi temetőben.

— Muzik műsora. Március 4, szombat: Arad: Aro: „Hi kisit a nap”; Capitol: „Az élet orkánja”; Corso: „Ártán völgye”; Forum: „A terror árnyékában”; Royal: „Hamupóke”; Urania: „Egy különös éjtszaka”. — Timisoara-Temesvári: Apollo: „Veronika”; Atlantik: „Támadás Baku ellen”; Capitol: „Monte Cristo gróf”; Corso: „Arlette”; Thalia: „Józsa, a barátóm”. — Fratelia-Ujkişoda: Rozy: „A rendőrség közli”.

LABDARUGÓPÁLYÁN

— Bocsnát, uram, hogy áll a mérkőzés?

— Null-null.

— Akkor nem baj, hogy elcsestem.

ELŐRELÁTÓ VALASZ

Zergevári ur vasárnap reggel vadászni kint, puskát akaszt a vállára s elindul vadászni. A felesége utána szól: — Bendeguz, nagyon szeretném, ha egy fűcán lőnél.

— Fűcán nem lehet — feleli Zergevári — az nagyon drága.

Rendeleték, intézkedések

BRASOV-BRASSÓBAN SZIGORUAN KÖTELEZŐ A PADLÁSOK MÉSZELESE

A Brasov-Brassó városi polgármesteri hivatal felhívja a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a légvédelmi hivatal rendelkezése a padlások farészeinek be-meszelése szigoruan kötelező. Legközelebb bizottságok járnak házról-házra, hogy ellenőrizzék a rendelet végrehajtását. Azok ellen a háztulajdonosok ellen, akik a rendelkezést nem teljesítik, szigoruan eljárnak.

LÉGVÉDELMI ELŐADÁSOK DEVA-DEVÁN

A devai-devai légvédelmi hivatal most rendez meg 7. előadásorozatát a városi színházban. Az előadásokat március 5-én délelőtt 11 órától 1-ig, továbbá 6-án és 7-én délután 3 órától 5-ig tartják. Kötelesek az előadásokon megjelenni mindazok a 17 és 60 év közötti lakosok, akik az előző előadásokról való távollamaradásukat orvosi bizonyítvánnyal igazolják, valamint a hivatalok képviselői, akik eddig az előadásokon való megjelenésben akadályozva voltak.

LÉGVÉDELMI KÖZMUNKA MEGVÁLTÁSA DEVA-DEVÁN

A devai városi adóhivatal felhívja a 21 és 60 év közötti férfilakosokat, hogy a minisztérium részéről megállapított légvédelmi díjakat március 11-ig feltétlenül fizessék be.

CASTEL GANDOLFÓBÓL A Vatikánba vittek A CSILLAGVIZSGÁLÓT. (Vatikánváros). A castelgandolfói pápai épületeket az ismételt bombázások erősen megsejtelték s ezért a csillagvizsgáló intézet berendezését, felszerelését és a Vatikánba szállították. (Europai Hírlap).

SVÉDORSZÁGBAN 15 KOMMUNISTA UJSÁG JELENIK MEG. (Stockholm.) Január 1. óta a Svédországban megjelenő kommunista újságok száma 15-re emelkedett. A Folkeis Dagbladet szerint ezeket az újságokat mind Stockholmiban nyomják azonos szöveggel, csak más-más címmel. (Tp.)

ZOGU EXKIRÁLY BÁTYYA MEGHALT. (Belgrád). A Donauzeitung jelenti: Zogu albán exkirály idősebb bátyja Hiesam Schelem Zogu Isztanbulban meghalt.

A POLGÁRI INTERNÁLTAK KICSERELÉSE. (Stockholm.) Bernadotte herceg, a svéd Vöröskereszt alelnöke kijelentette, hogy svéd közvetítéssel rövidesen sor kerül a polgári internáltak kicserelésére is. Az angol kormány kedvezően fogadta a lépést a hadifoglyok folytatlagos kicserelésére vonatkozólag és a közeli jövőben a polgári internáltak kicserelése várható. Arról is szó van, hogy rövidesen 3—4 svéd orvos Kanadába megy, mert az ottani hadifoglyok táborában nagy hiány mutatkozik somleges orvosokban.

TITO LEBEDEJEVVEL AZONOS? (Genf). A La Suisse című svájci lap írja: Ismét élénk vita folyik Tito tábornagy kiléte körül. A római rádió például azt közölte, hogy Tito senki más, mint Lebedejev, aki a belgrádi szovjet követség ügyvivője volt. (Tp.)

HAROMSZÁZ TAGJA VAN MÁR A KAIRÓI SZOVJET KÖVETSEGGNEK. (Isztanbul.) A DNB. jelenti: Anaktyából származó értesülés szerint a kairói szovjet külképviselet személyzetének számát annyira növelték, hogy jelenleg már 300 tagja van a követségnek. (Rador.)

Világ gazdasági események

OLASZ MEZŐGAZDASÁG A Stampa című olasz lap legutóbbi számában felállítja a német haderőtől és a fasiszta köztársasági hatóságoktól uralt terület s a szövetségesek által megszállt déli-itáliai részek mezőgazdasági mérlegét. Rámutat a lap arra, hogy Közép- és Felső-Olaszországban igen kiadós a gyümölcs-, elsősorban az almatermés, míg a szövetésesektől megszállt területen csupán csonthéjas gyümölcsök teremnek. Közép- és Észak-Itáliában, főleg a Garda-tó mellé-
lén 110.000 métermáza narancs, 22.000 métermáza citrom, 2000 métermáza mandarin terem. Sokkal nagyobb az említett terület részese a közterületen, mert 60 százalék terem ezen a területen. Cseresznyéből 50 százalék, őszibarackból 70 százalék, szilvából 60 százalék terem Közép- és Észak-Olaszországban. A múltévi 560.000 métermáza diótermésből 170.000 métermáza jut a szövetségesek által még el nem foglalt területre. Különösen szűkös a szövetségesektől megszállt terület tejellátása, az egész országnak csupán 10 százaléka. Ennek megfelelően a vajtermelés Dél-Olaszországban csupán 5000 máza, míg az egész ország termelése 447.000 máza. Hasonló az arány sajtban is. Az ipari termelésre alkalmas mezőgazdasági termékek között Közép- és Felső-Olaszországban van a cukorgyártás középpontja is. Ugyanerre a területre esik a lentermelés 66 százaléka, a kendertermelés kétharmad része. Ezzel szemben az olasz dohánytermelés 56 százalékat szűretek Dél-Itáliában. Az olasz erdőgazdaság területe 5,85 millió hektár. Ebből 5,52 millió a meg nem szállt területre jut, főleg Bolzano, Trento és Udine tartományokra.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK Az amerikai haditermelési hivatal utasítást adott négy tervezett acélmű építésének megszüntetésére. Ez a lépés egyben fordulópontra állítja az amerikai acélipar életében. 1939-ben az Egyesült Államok acéltermelő képessége 81 millió tonna volt. A termelés azonban csupán 52,8 milliót ért el. 1940-től a nagyobbítású szűrteték Dél-Itáliában. Az olasz erdőgazdaság területe 5,85 millió hektár. Ebből 5,52 millió a meg nem szállt területre jut, főleg Bolzano, Trento és Udine tartományokra.

A HÁBORU PÉNZELESE Reinhard Németsországból pénzügyi államtitkár nemrégiben nyilvánosságra hozott adatai rávilágítanak Németsország háborús pénzügyeire, illetve arra, hogy a birodalom milyen bevételek felett rendelkezik, s hogy a háborús kiadások az adóbevétel és hitel között milyen arányban oszlanak meg. A pénzügyi államtitkár szerint az 1942-43. pénzügyi évben az adóbevételek a 35 milliárd becslés mögött alig maradtak el valamivel, (34,7 milliárd.) Az adóbevételek növekedése kisebb méretű volt, mint 1941-42-ben; most ugyanis csupán 2,2 milliárd márkát tett ki, míg 1941-42-ben 5,3 milliárd volt. Hasonlóan érdekes jelenség, hogy a mostani pénzügyi év (1943-44) első hat hónapjában az adóbevételek növekedésének üteme további lassubodást mutat. Nem kevésbé érdekesek Reinhardnak azok a közlései, amelyek az egyéb állami jövedelemforrásokról szólnak. Ezek között szerepelnek a közgazdasági bevételek, a közszékek háborús befizetései, a lengyel főkörmányszóság hadviselési járuléka, a védőnkésg matriculáris térítései, a megszállt területek pénzbeli szolgáltatásai, különösen Fran-

Véletlen

Írta: KOSZTOLANYI DEZSŐ

I.
Másodszor csöngetett. Senki se jött a kapuhoz. Eppen indulni akart, amikor a lépcsőházból uyers hang kiáltott kifelé:

— Ki az?

Ő a nyitott kukucsukló-ablakhoz tapasztotta elhanyagolt, szakállas, öreg arcát s — aminőt szokta ilyenkor, — ezt rebegte:

— Kérem, szegény, szerencsétlen...

II.

Az, aki a kis, zárt villa homályos lépcsőházában állt, — láthatatlanul, — bosszusan dörmögte:

— Hallatlan.

De utána hangosan elkacagta magát.

III.

Ez furcsa volt.

Már sokszor elkergették, semmibe vették, irgalmas tanácsokkal és hazug szavakkal eresztették szélnek, de eddig még nem nevétték ki.

Mit is lehet azon nevetni, hogy valakinek nincs betevő falatja?

IV.

A hang azonban ott belül nyomban ezt mondta, keményen:

— Várjon.

A kéregető várt. Vagy egy percig várhatott. Akkor lépteket hallott. Kulcsköteg csörrent.

Magas, erős fiatalember jelent meg. Ő nyitott kaput. Uglátszik, egyedül volt. De mért nyitott kaput?

Hiszen dobhatott volna neki valamit a kukucsuklóablakra is. Nem ezt tette. Egészen kiárta a kaput s megállt előtte. Nem értette őt.

V.

Gallér nem volt rajta. Nyersselyem inget viselt, övvel s egy fehér porcellánadrágot. Sápadt volt.

— Jöjjön — szolt parancsolóan, nem durván és nem nyájasan.

Ezt sem értette.

Mentegetőzni próbált, hogy bocsánat, bizonyára zavarja, erre azonban már bekerült a lépcsőházba, a fiatalember is becsukta a kaput, fölsietett a lépcsőn. A kéregető lassan utána. Megállt az előszobában.

— Na jöjjön — biztatta a fiatalember valahonnan messziről, a második vagy harmadik szobából.

VI.

Itt az ablakfüggönyök mind le voltak eresztve, mintha aludni készült volna ezen a rekkenő délutánon, vagy kissé heverészni a diványon. Iróasztalán pár könyv vár levél.

— Pénz? — kérdezte, de úgy, hogy rá se pillantott.

— Kérem — kezdte a kéregető.

— Mennyi?

— Kérem, szegény, szerencsétlen...
Nagyobb pénzdarábot nyomott a markába, aztán még egyet, aztán gyorsan még egyet.

— Elég?

— Isten fizesse meg.

VII.

Már hajlongott, hátrafelé, hogy kijusson, de akkor visszahívta.

— Itt ez a kalap. Ez a sipka. Itt ez a felöltő.

— Köszönöm — dadogott a kéregető, mert boldog meglepetésében csak dadogni tudott.

A szék támláján gondosan odateregetve egy fehér nyári kabát feszült, a porcellánadrághoz való. Ezt a fiatalember levette s a kéregető karjára dobta, a többihez:

— Vigye.

— Kezit csókolom.

Kikísérte őt a három szobán, az előszobán, a lépcsőházon át, a kaput kinyitotta s bezárta, kulcsal.

VIII.

A kéregető csak az utcán csendűt föl. Ki volt ez? Ismerte őt? Talán hallott felőle valakitől, vagy hirtelen megszánta? De hiszen rá se tekintett, egyetlenegyszer sem. Amikor beszélt, a szemét mindig a földre sűtötte.

Ahogy így töprengött még a kis, zárt villa előtt, mert a csodálkozást? szinte gyökeret vert a lába, újabb ámulat fogta el. A fehér, nyári kabát felső zsebéből aranylánc csillogott. Kihuzta a láncot. A lánc végén óra lógott.

IX.

Füléhez szorította, hogy meggyőződjék, vajjon jár-e?

Az óra járt.

Gyönyörű óra volt, finom, svájci, vadonatúj.

Sokáig hallgatta egyenletes ketyegését.

X.

Ha a kéregető nem hallgatja ily sokáig az óra ketyegését, akkor nyilván magyarázatot kap arra, amit még mindig nem értett: mert amíg ő az órát figyelte, hirtelen gyors és erős villámörrenés hallatszotta a kis, zárt villából, abból a szobából, melynek ablakfüggönyei mind le voltak eresztve s a fiatalember, aki leengedte őt, megajándékozta, egy mint eadig még senki, aztán kiengedte, ebben a pillanatban a diványon fekiúdt, a pisztolya csövét, aminőt már régebben elhatárolta, a szájába szorította, szemét lehunyta, a ravaszt elsűtötte s mire a kéregető a villa sarkához ért és még egyszer füléhez emelte az órát, hogy gyönyörködjék a kerekék dallamos zenéjében, akkor a fiatalember szíve már nem is vert többé.

CAPITOL-MOZI, Arad
Előadások 8, 5, 7, 9 órákor
14 évesektől 23-22

Európa leg-zebb művésznőének drámai filmje.
Luisa Ferida és Gino Cervi

Megantóbb és szebb mint
a Vak Venus vagy Fedora.
Jelölások elkerülése vé-
geit jegyelővétel. Kedvezmények nincsenek. Híradó.

ciaország hozzájárulása a megszállási költségekhez. E bevételeket a pénzügyminisztérium 1942-43-ban 14 milliárd márkára becsülte. Ténylegesen azonban ezekből a forrásokból 26 milliárdot vitt be a birodalom. Ez összegben minosen benne az egyszeri és rendkívüli házaóváltásból származó 8 milliárdnyi bevétel. Így tehát az adókból és folyó bevételekből származó birodalmi jövedelem, beleértve a házaóváltást is, 60,7 milliárd márkát tett ki. A folyó bevételek hatalmas emelkedésének okaira közelebbi magyarázatot nem adnak. (26 milliárd volt az emelkedés az előirányzott 14 milliárdnál szemben.) Eddig az a feltevés

uralkodott, hogy Németsország háborús kiadásait a háború kitörése óta felerészben költségvetési bevételekből, másfelrészben hitelekkel fedezte. Az utóbbi időben ebben az arányban némi eltolódás volt észlelhető. A „Berliner Börsenzeitung” számítása szerint a folyó bevételek és a hitel-igénybevétel viszonya idén 47,8 százalék hitel és 55,3 százalék folyó bevétel arányban alakult. Nem lehetetlen azonban, hogy a mérleg visszabilen, mert az utóbbi hónapokban — Reinhard államtitkár közlése szerint — az adóbevételek, emelkedésnek az üteme jelentősen csökkent, az állami hitel igénybevételének aránya viszont erősen megnövekedett.

SPORT
AMI RÉGEN NEM VOLT TIMISOARA-
TEMESVÁROTI

Érdekes nagy küzdelem és jó játék várható a holnapi **Chinezul-CAMT — FC Craiova** találkozóán

— Végre egy jó mérkőzés, amit érdemes megnézni — mondják a timisoarai-temesvári futballrajongók.

Ez a labdarugó idény tényleg jól kezdődik számukra, mert a hivatalos nyitányra máris olyan Román-Kupa mérkőzést tüztek ki, amelyen a román bajnokcsapat mérí össze kétségtelen tudását a Chinezul-CAMT hagyományos küzdőképességével. Az FC Craiova együttesében több ismernevű játékos szerepel, akik közül többen Timisoara-Temesvároti hosszú ideig rugták a labdát. Így a Ripensia volt gólszájka, Kovács a CAT, majd később a Pátria pályáján nőtt fel és lett az ország egyik legeredményesebb attörő csatára. Thierjung a jimboliai-zsombolyai származású középosztásárá káig a Chinezul öfősfogatát irányította finom technikával. A Ripensia játékosak volt Felecan I, a hátvéd és Jon Vasile, a fedezet is. Aradi származású a fedezet Nistor és a balszélső Batrin. Az FC Craiova fiatal középfedezete pedig biztos válogatott jelölt.

Ezzel a kiváló ellenféllel szemben, amely a jelenlegi román labdarugás élcsapata, a Chinezul-CAMT együttese minden erejét labba veti majd. A csapatban olyan fiatalok vannak, akik még a régi Chinezul és CAMT hagyományain nőtték fel és akik már tavaly a bajnokságban is bebizonyították, hogy megállják helyüket kemény küzdelmekben is. A csapatban az egykori RGMT két veterán harcosa Gerber és Buza is játszik. Gerber mint hátvéd nagy biztonságot jelent a közvetlen védelemben.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés vasárnap délután félnygy órai kezdettel a Banatul pályán kerül előndőre. Előzőleg a Chinezul-CAMT tartalék csapata a Vulturival játszik barátságos mérkőzést.

NÉHÁNY ÉRDEKES KÜZDELEM A
MAGYAR NB I KÖVETKEZŐ
FORDULÓJÁBAN

Az őszi idényben meglepetésekkel zárult bajnoki félv, az elmúlt vasárnapi tavaszi idényítés alkalmával is meglepetésekkel rajtolt. Az állandóvá vált meglepetések adják meg a magyar bajnokság ízét, izgalmát. A holnap soron következő második tavaszi forduló ismét néhány érdekes és teljesen nyílt küzdelmet rejteget. A forduló mérkőzései ezek (zárójelben az őszi eredmény): Szolnok — DiMAVAG (1:3), Ferencváros — Kolozsvár (1:2), BSKRT — Elektromos (2:5), SzVSE — Ujpest (4:2), Nagyvárád — SálBAC (2:1), Vasas — Kispeszt (5:2), Csepel — Gamma, Debrecen — VSC — Ujvidék (0:4). Igen érdekesnek ígérkék a Ferencváros — Kolozsvár, NAC — SálBTC, Vasas — Kispeszt és Csepel — Gamma találkozók.

SPORTHEK MINDENFELŐL

Román — horvát — szlovák ökolívóvívóval kezdődött tegnap este Bucurestiben, amely ma folytatódik és holnap vasárnap fejeződik be.

Lehmann Hans, a többszörös német gyorsuszbajnok egy vasárnapi versenyen 100 m-en 1:02,2-vel és 200 m-en 2:25-tel győzött.

A Spanyol labdarugóbajnokságban legutóbb a következő eredmények voltak: Real Madrid — Celta 3:0, Barcelona — AA Madrid 4:3, Valencia — Castellón 2:0, Sevilla — Real Sociedad 4:0, Bilbao — Espanol 1:1, La Coruna — Granada 2:2, Sabadell — Ovideo 3:3.

A francia Petra kettős teniszgyőzelmét aratott a francia fedettpálya-bajnokságokon. A férfilegyes döntőjében 5:7, 6:4, 6:3 arányban győzött; Bernard ellen, míg a párosban Ferrettel az oldalán 7:5, 7:5 arányban győzött a Buitac — Sanlier kettős ellen.

Rádió

Állandó rövidítések: H = Hírek, E = Előadás, F = Fejlesztés, Z = Zene, Hgl. = Hanglemek.

MÁRCIUS 5, VASÁRNAP
BUCURESTI: 7.55 H és Z. 9.30 Isten-tisztelet közvetítése a pátriárkai székes-egyházból. 11.15 Z. 12.45 Z. 13.45 Közle-mények. 13.50 H németül. 14 H. 14.30 Se-besültek szórakoztató műsora. 15.30 Kato-nák rádiózenéje. 16 A falu órája. 17 A szabadidő-mozgalom órája. 18 Kivánság-hangverseny. 19 F. 19.15 Z énekkel. 19.50 H. 20 Z. 20.45 E. 21 Z. 22 H. sport. 22.20 Z.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Isten-tisztelet. 13 Z. 13.30 H. 13.45 Z. 18.30 Z. 19 F. 19.15 Z. 20 E. 20.15 Z. 21 H. 21.15 Z.

BUDAPEST I.: 9.15 H. 9.30 Öszinte be-széd. 9.55 Anyák öt perce. 10 Unitárius istentisztelet. 11 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 Evangélikus istentisztelet. 13 Z. 14.45 H. 15 Hgl. 15.55 Anyák öt perce. 16 Mezőgazdasági E. 16.45 Z. 17.10 E. 17.30 Z. 17.55 H. 18 F. 18.20 Z énekkel. 19 Költőmenek. 19.15 Filmmuzsika. 20 Z. énekkel. 21.05 Labda-rugómérkőzés. 22.10 F. 22.25 Hgl. 22.40 H. 23.10 H német, angol, francia nyelven. 23.40 Z. 24.15 Hgl. 24.45 Z.

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Március 4, szombat: Arad: Niedermayer (szerb-palota), Nistor (Regele Ferdinand-ut 22.) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Sajtóvár (Regele Ferdinand-ut 3), Gyárvaros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsé-betváros: Cristea (Lahovary-tér 1), Jó-zsefváros: Csillag (Dragalina-tér 9), Me-hala: Corvin (Closca-utca 18.) — Fra-telia-Ujkisoda: Panajoth. — Frei-dorfszabadfalu: Bonomi. — Már-cius 6, hétfő: Sibiu-Nagyszében: Wermescher (telefon 354).

A LEGVEDELMI MUNKAKÖTELE-LEZETISÉG MEGVÁLTSÁGÁNAK BEFIZETÉSI RENDJE

Timisoara-Temesvárott a városi pénz-tügyi hivatalban a kétnapos légvédelmi munka kötelező pénzben való megváltsá-gának rendje ma és holnap a következő:

1944. MÁRCIUS 4-ÉN, SZOMBATON:

Az I. kerületből a Brediceanu, Mara-şesti, E. Ungureanu, V. Alexandri, 10, Mai és Mercy utcák lakosai.

A II. kerületből a) a Baba Dochia, Epu-relui, Mitr, Sulutiu, Pipos, Soarelui, Scollii és O. Iosif utcák lakosai.

b) az Octavian Goga, Demetriade, Albi-nelor és Hönig utcák lakosai.

A III. kerületből a V. Babeş körút, a M. Popescu, Triumfului, Putna, Mitr, Var-laam utcák, a Crucii-tér, a Dragomir, Vil-helm Mühle, Gaspar és Izvorului utcák lakosa

A IV. kerületből a Damsescu, P. Barcea-nu, Clemenceau, M. Voda, I. Barac, Drept-atea és Transilvania utcák lakosai.

Az V. kerületből a Brantuiu, M. Dobo-şan, Busuioe, Nicolaevici, I. Gorun, Balta Verde utcák, a Hasdeu-utca lakosai a 28. házszámától kezdve és a Bogdanestiilor-kör-út 41—26. szám alatti lakosok.

1944. MÁRCIUS 6-AN, HÉTFŐN:

Az I. kerületből a Bratianu-tér, a Lono-vici, Eminescu és Griselin utcák lakosai.

A II. kerületből a) a Gloriei, Laptarilor, Leului, Lautarilor, Cermena, Cimitirului, Gh. Asachi utcák és az Eroilor dela Tisa körút 75—28. szám alatti lakosai.

b) a Rusia, Siberja, Lucerna, Conciatu, Pisa, Davila, Olanda és Atena utcák lako-sai.

A III. kerületből a Coroana de Otel, Fel-dioara, Moldovan, Petru Onca és Memo-randului utcák lakosai.

A IV. kerületből a Berkeszi, Friedl, Mu-zicescu, Rahovei, Gh. Sincal, V. Lupu, Ba-natul utcák és a Sofia-tér lakosai.

Az V. kerületből a Pop Reteganul, A. Movila, Fr. Buzesti, (9—10. szám), Banul Maracine, Tichindea, Prota Craciunescu, Cartago, Dunarea, E. Murgu, Cap. Dan és Comsa Spataruiu utcák lakosai.

(Folytatjuk)

CORSO-MOZI előadások Távbeszélő: 38-95 Bej. szám 6-10-1930

A kedves közönségünknek: **Danielle Darieux: ARLETTE**

Apróhirdetések

CELANAI ESZTER, 6-10-0-00, magy-konyha-tanfolyamot nyit. Beiratkozás naponta 10.30-tól—12-ig és 4—6 óráig. Aradon a Regele Ferdinand-körút. 46. alatt az első emeleten. (638)

VENNEK háromkerékű, gumis gyer-mek kerékpárt. Stern, Episcopiei-utca 28. Arad. (921)

TELJESEN gyakorlott írodakisasszonyt keresnek ügyvédi irodába. Cim Reclá-mában, Arad, Eminescu-u. 4. (922)

IDŐSEBB nőt, háztartásban jártast, felfogadok. Tamás hentesüzlete, Arad, Eminescu-utca 19. (923)

JÓL FŐZŐ mindenest Arad mellett, pusztán alkalmaznak. Arad, Carol-körút 7, I. em., jobbra. (924)

SINGER-féle alig használt varrógép el-adó. Eminescu-utca 12, Arad. Vörös. (925)

KORSZERŰ ruhaszekrényt (garderobe) vennék. Címeket Reclámának, Arad, Eminescu-u. 4. (925/a)

ELADÓ egy kisebb bérház. Timisoara, III. Ciprian Porumbescu-u. 20. Erdék-lődn, 10—1-ig és 3—5 között. (1436)

CIPÉSZSEGEDET felfogadok vásári munkára. Timisoara, Fratelia, X. utca 9. (1378)

Urania filmszínház, Arad
 Táv. észlő 12 32 Bej. sz. 1618-1941

Ma és a következő napokon. Páratlan ren ezés, izgalom, szerelem ábránd. A hírhedt bandita elrabol egy lányt.

Amedeo Nazzar és Elli Parvo Különös éjszaka

TANULÓ- és varrómunkákat felfoga-dnak. Burgmann-szalón, Timisoara I., Vasile Alexandri-u. 7. Bej. szám 41083/28. IX-1942. (1404)

VÁLLALOM női, valamint férfiruhák, cipők, fehérnemű sürgős eladását. Ti-misoara I., Ungureanu-u. 13. (1407)

RENDSZERETŐ betárolót felfoga-dnak. Timisoara IV., Mircea Vocea-u. 12, I. em., 5. (1429)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-ker Bej. sz. 1446-1942

Frau Wegener legnagyobb alakja

Ha újra kísüt a nap Ez a film felül mulja a „Hamis eskü-t”. A német filmgyártás remek csodája. A jegyekről a ánlatos előre gondoskodni.

ÓNALLÓ rádiótechnikust, kizárólag üz-leti javításokra és az eladásoknál való se-gédkezésre, azonnal alkalmaz August Gianone, Timisoara IV., Bulev. Berthelot 6. Bej. sz. 187/10391—940. Fi. ind. (1365)

CSÓNAKOT keresek a Begára, egy két-személyes oldalmotornak és egy több-személyes hársonmotornak alkalmasat. GIANONE, Timisoara, távb.: 12-22. (1364)

SEGÍTŐ szolgát azonnal felfogad Ve-lina s. a., Timisoara I., Diaconovici Loga-körút 34. Bej. szám 63/841—934. (1371)

KÖZREMŰKÖDŐ pénzesztársat keresek egy gyorsan jövedelmező vállalathoz. Ajánlatokat „200.000 lej” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (1431)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő MAV 8-as cséplőgép eladó. Szabó András, Tor-maç-Végvár. (1428)

TANITÓNŐI oklevélrel bíró, középkorú uriból gyermek mellé nevelőnőnek, vagy idősebb úrnő mellé társalkodónak, akár házvezetéssel is kapcsolatosan, menne. Erdéklődni a timisoarai kiadó-hivatalban lehet. (1429)

A hurut új kezelése

A hurut elhanyagolása súlyos bonyodalmakat okozhat: nehéz lélekzést, lég-csőhurutok, stb.

A **RENIOL**, az új gyógyszer, teljesen különbözik az eddig szokásos mód-szerektől. Azzal, hogy burkolva kerül forgalomba, használatához alig kell víz, tökéletes hatással van még a legmakacsabb hurut esetében is.

A **RENIOL** kapható minden patikában és drogériában.

Főlerakát: ASFAR-laboratorium, Bucuresti, Olari-utca, 11.

PODRÁSNÓT jó fizetéssel felfogad-ne Antal, Timisoara IV., Preyer-u. 14. Bej. szám 1712. (1387)

VILLANY-gramofon, művész- és tánc-lemezek német-magyar szépirodalmi és tudományos könyvek eladók. Timi-soara III., Cluj-u. 1. Délután 1—4 óra között. (1383)

CORSO-mozi, Arad Távbeszélő 23-64. Előadás 3, 5, 7, 9 órákor Bej. szám 96 6-1939

Márciusi műsorunk első filmje **A sátán völgye** a filmek királya, **MARIN ABERTI** **A sátán völgye** a szénség filmje, **OSVALDO VALENTI** **A sátán völgye** az izgalom filmje, **CARLO NINCHI** Váltás meg jegyét előre.

ELVESZTETTEM a piros igazolványo-mat. A becsületes megtaláló adja át ju-lalomért. Schön Lidia, Timisoara, II. Boliac-u., 25. (4599)

NAGY, REDÖNYÖS amerikai íróasztal-és üveges könyvszekrény eladó. Timi-soara, III., Rusu Sirjanu-u., 8. Délután 2—4-ig. (5439)

ÓNALLÓ ÉGETŐT cserépgyárba, ugy-szintén vizsgázott gépapolót, fűtőt, lak-katot, kovacsot keres vidéki iparvállalat. Jelentkezni lehet Timisoara IV., Müller Guttenbrunn-sor 12 alatt, a por-tásnál. (331)

Ma, szombaton, március 4-én megnyílik a **VICTORIA-kávész** **váltószéles ízlésű külön étterme** a volt bárhelyiségben. **Wessely Pál** ékekel **Jó konyha, jó italok, méltányos árak.** Ifj. Watz József. Bej. szám 2684-941.

AIRDALE-TERRIER, elsőrendű va-cászs- és házörző ebek, 6 hónaposak, pedigresek, eladók. Fazaneria Regala, Timisoara, Casa Verde, posta 3. Távbeszélő: 38-47.

SPORTKOCSI eladó. Timisoara V., Cri-şan-u. 19. (1420)

RÁDIÓ-PATHEFON, magyar-német lemezekkel együtt, eladó. Timisoara V., Mircea cel Baţran-u. 53. (1419)

MEGBIZHATÓ, okos, képzett kisasz-szony könnyű állást kap ingatlanfor-galmi irodában. Timisoara II., Maresal Joffre-u. 7. Bej. szám 269/11867-943. (1438)

FIŐLTÖNYÖK, munkára alkalma-sak, cipők, kalap és fekete női bunda eladó. Cim a timisoarai kiadóhivatalban.

KOMOLY munkást, aki az asztalosmü-nkhöz is érj valamit, állandó alkalma-zásra felfogadnak keret-üzletben. Timi-soara IV., Carol-körút 8. Bej. szám 261/10704/1941.

ELVESZETT február 28-án, a Gyárvá-ban egy kék táská, benne személy-azonossági és kerékpár-igazolvány. A megtaláló a pénzt megtarthatja, csak az igazolványokat legyen szives átadni a ti-misoarai kiadóban. (1453)

MINDENEST keresek azonnalra. Timi-soara III., Martirul Ciordas-u. 19. (1446)

ELADÓK: tiszta gypaju férfiöltöny, ka-lonéli kosztim, karcsu, magas ter-metre való kötött ing (szvetter), to-vábbá 42—39-es cipők. Timisoara II., Dacilor-u. 10, 14. ajtó. 12—3-ig. (1401)

Román Opera

Ma, szombaton és holnap, vasárnap, március 4-én, délután 3 órakor és 5-én este, 8 órakor

LUCIA BERGESCU

Európa egyik legszebb hangu énekes-nője, a bécsi opera tagja vendég szerepel a **TOSCA** és **AIDA** című operában.

+1 **CSÖVES** hálózati szuper-rádió el-adó. Timisoara IV., Popovici Barcianu-u. 16. (1400)

KERESKEDELMI gyakorlattal és nyelv tudással bíró egyént alkalmazok. Csakis idősebb, komoly egyének jelentkezzenek. Timisoara, távbeszélő 31-74. (1275)

42-es FERFICSIZMA, jó állapotban lévő, eladó. Timisoara IV., Emanuel Gojdu-u. 9, II. em., 30. Déli 1—3 óra között, vasárnap egész délelőtt. (1402)

KRATEYL-CIRKUSZ

Timisoara-ban, a Gyárvarosban, a **Madca Carlan-téren.** A cirkusz jól fut!

Szombaton és vasár ap két-két előadás, délután 4 és este 10-9-ker

Válogatott műsor. **A végén új vigjáték.** Előadás után villamos közlekedés.

FŐZNI TUDÓ bejáratot es egy fiatal mindenest rendben lévő iratokkal fel-fogad Zeidler, Timisoara III., Wilhelm Mühle-u. 7. (1405)

ELADÓK 36—37-es női cipők és egy tiszta selyem imprimé-ruha. Timisoara III., Remus-u. 4, I. em. (1418)

BEJÁRÓ szakácsnő állást keres. Timi-soara IV., Vasile Lupu-u. 8, 1. ajtó. (1417)

KERESEK kombinációt 1.000.000-val. Csak jó fedezettel. Ajánlatokat tárgy-megjelöléssel „Rent” jellegre a timi-soarai kiadóba kérek.

FORUM-MOZI, Arad Távbeszélő 24-11. Bej. sz. 788-942

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Ma. Az évad legnagyobb filmje, az 1818. évi oroszországi forradalom véres napjai

A terror árnyékában

Regina Linnenheimo és Tauno Paulo

NAPILLENZŐNEK megfelelő anyagot keresnek. Lehet hulladék is. Libraria Centrala, Palace-épület, Timisoara. Bej. szám 31—1089. (1415)

BALLONKABÁT eladó, 10—12 éves leánynak való. Timisoara III., Vladica Badescu-u. 11, 5. ajtó. (1414)